

MAREK SAFJAN
SĘDZIA

Luksemburg, 14 kwietnia 2016 r.

Sz. Pan Prof. Andrzej Rzepliński

Prezes Trybunału

Konstytucyjnego

szanowny Panie Prezisie,

Trybunał Konstytucyjny jest jedną z tych instytucji w Rzeczypospolitej, od których zależy w największym stopniu jakość i przestrzeganie standardów demokratycznego państwa prawa. Znakomitym tego świadectwem jest dotychczasowy imponujący dorobek orzecznicy Trybunału Konstytucyjnego, kształtujący się w okresie 30 lat historii sądownictwa konstytucyjnego. Orzecznictwo to stanowi, zwłaszcza od momentu rozpoczęcia transformacji, zasadniczy wkład w tworzenie kultury konstytucyjnej, podnoszenie świadomości konstytucyjnej obywateli, ale przede wszystkim gwarantuje przestrzeganie w porządku prawnym naszego kraju praw podstawowych obywateli i rządów prawa. Wielkie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego determinowały ewolucję systemu demokratycznego w Rzeczypospolitej. Odnajdziemy wspaniałe rozstrzygnięcia sądu konstytucyjnego odnoszące się do najważniejszych zasad państwa prawa, które po raz pierwszy – poprzez orzecznictwo TK – mogły znaleźć swoje urzeczywistnienie w praktycznym działaniu organów państwa. Wprowadzona przez Konstytucję z 1997 instytucja indywidualnej skargi konstytucyjnej miała ogromny wpływ na wzmocnienie sytuacji jednostki a także obronę jej praw wobec arbitralnych działań organów państwa.

Dorobek Trybunału Konstytucyjnego, jego pozycja ustrojowa i autorytet uzyskany w społeczeństwie stanowią wartości o ogromnym znaczeniu dla naszej demokracji. Wartości te należy za wszelką cenę chronić przed erozją, podważaniem, lekceważeniem i próbami usunięcia z przestrzeni publicznej naszego państwa. Z najwyższym niepokojem można dzisiaj zaobserwować takie próby, ale też trzeba jednocześnie wyrazić najwyższy szacunek i uznanie dla sędziów Trybunału Konstytucyjnego, którzy z tak wielką odpowiedzialnością wykonują swoją misję i pozostają niezłomnymi obrońcami wartości konstytucyjnych w czasach, w których są one nieomal każdego dnia podważane. Z tego punktu widzenia za ważne i przełomowe należy uznać orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego podjęte w dniach 3 grudnia 2015 r. (K 34/15) oraz 9 marca 2016 (K 47/15). Ukazują one - istotne dla dalszego kształtowania naszej kultury konstytucyjnej – drogi rozumowania oraz argumenty. Za szczególnie wartościowe należy uznać rozstrzygnięcie zawarte w wyroku K47/15. Trybunał w oparciu o rozwiniętą argumentację przedstawił stanowisko, wskazujące na konieczność bezpośredniego zastosowania norm konstytucyjnych w odniesieniu do oceny konstytucyjności treści ustawy, która określała nowe ramy proceduralne dla postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Wyrok ten spotyka się dzisiaj z wielkim zainteresowaniem europejskich środowisk prawniczych. Powszechnie podkreśla się znaczenie wyroku dla umocnienia w europejskiej kulturze prawnej gwarancji niezbędnych dla zachowania nadrzędnych wartości wyrażanych przez najwyższe w porządku prawnym normy. Podkreśla się także, że wyrok ten umacnia rozumienie roli sądownictwa konstytucyjnego jako koniecznego strażnika mechanizmów demokratycznych, które nie wyczerpują się przecież we współczesnym państwie w aktywności parlamentu, w którym dominuje demokratycznie wybrana większość.

W dyskusjach, w których mam okazję brać udział, zwraca się też uwagę na to, że wartości związane z funkcjonowaniem niezależnego sądownictwa są wspólnym dorobkiem i dziedzictwem europejskim. Kwestie z tym związane nigdy nie będą więc postrzegane, jako odnoszące się jedynie do jednego z krajów członkowskich Unii Europejskiej, a więc jako nie mające przełożenia na problemy ogólnoeuropejskie. Wszelkie wartości pozostające w związku z funkcjonowaniem demokratycznego państwa prawnego będą zawsze w Unii Europejskiej przedmiotem najwyższego zainteresowania wszystkich państw i instytucji europejskich.

Z okazji dzisiejszego Zgromadzenia Ogólnego składam Panu Prezesowi oraz sędziom Trybunału Konstytucyjnego życzenia dalszej równie owocnej i ważnej dla naszego państwa oraz wszystkich obywateli aktywności. Życzę wytrwałości, sędziowskiej mądrości i kontynuacji najlepszych tradycji polskiego sądu konstytucyjnego.

2 wyveranni stecanka

Marek Safjan